

ODLUKA SAVJETA
od 10. decembra 2010.godine
o državnoj pomoći za olakšavanje zatvaranja nekonkurentnih rudnika uglja
(2010/787/EU)

ODLUKA SAVJETA EVROPSKE UNIJE

Uzimajući u obzir Ugovor o funkcionisanju Europske unije, a posebno njegov član 107 stav 3 tačke (e),

Uzimajući u obzir predlog Evropske komisije

Uzimajući u obzir mišljenje Evropskog parlamenta¹

Budući da:

- 1) Regulativa Savjeta (EC) Broj: 1407/2002 od 23 jula 2002. godine o državnoj pomoći industrijе uglja² prestaje da važi 31. decembra 2010. godine;
- 2) Mali doprinosi subvencionisanog uglja ukupnoj energiji više ne opravdava održavanje takvih subvencija za osiguranje snadbijevanja energijom u Uniji.
- 3) Politika Unije kojim se podstiču obnovljivi izvori energije, održiva i sigurna nisko niskougljenična ekonomija ne opravdava neograničenu podršku nekonkurentnim rudnicima uglja. Kategorije pomoći dozvoljene Regulativom (EZ) br. 1407/2002, iz tog razloga, ne bi trebalo da nastave da se dodjeljuju na neodređeno vrijeme.
- 4) Međutim, u nedostatku sektorskih pravila u oblasti državne pomoći, samo opšta pravila državne pomoći primjenjuju se za uglj. U tom kontekstu, nekonkurentni rudnici uglja, koji trenutno imaju koristi od pomoći u skladu sa Regulativom (EZ) br. 1407/2002, možda više neće ispunjavati uslove za pomoć i mogu biti primorani da se zatvore.
- 5) Ne dovodeći u pitanje opšta pravila o državnoj pomoći, države članice bi trebalo da budu u stanju da preduzmu mjere za ublažavanje socijalnih i regionalnih posljedica zatvaranja predmetnih rudnika, odnosno postepeni prestanak aktivnosti u okviru neopozivog plana zatvaranja i/ili finansiranja vanrednih troškova, posebno nasljeđenih obaveza.
- 6) Ova Odluka označava tranziciju za sektor uglja, sa primjene pravila specifičnih za sektor na primjenu opštih pravila državne pomoći koja važe za sve sektore.
- 7) Kako bi se smanjilo narušavanje konkurencije na unutrašnjem tržištu koje proizilazi iz državne pomoći za olakšavanje zatvaranja nekonkurentnih rudnika uglja, takva pomoć treba da bude regresivna i strogo ograničena na jedinice za proizvodnju uglja koje su neopozivo planirane za zatvaranje.
- 8) Kako bi se ublažio ekološki uticaj proizvodnje uglja od strane jedinica za proizvodnju uglja kojima je dodijeljena pomoć za zatvaranje, države članice bi trebalo da uspostave plan odgovarajućih mjera, na primjer u oblasti energetske efikasnosti, obnovljive energije ili hvatanja i skladištenja ugljen-dioksida.

¹ Mišljenje od 23. novembra 2010. godine (još nije objavljeno u Službenom listu).

² SL L 205, 2.8.2002, str. 1.

- 9) Privredna društva treba da imaju pravo na pomoć za pokrivanje troškova koji, u skladu sa uobičajenom računovodstvenom praksom, ne utiču direktno na troškove proizvodnje. Cilj takve pomoći je da se pokriju vanredni troškovi koji nastaju zbog zatvaranja njihovih jedinica za proizvodnju uglja. Da bi se izbjegla zloupotreba takve pomoći od strane privrednih društava koja zatvaraju samo neke od njihovih proizvodnih pogona, predmetna privredna društva bi trebala da vode odvojene račune za svaku od svojih jedinica za proizvodnju uglja.
- 10) U ostvarivanju svog zadatka u skladu sa ovom Odlukom, Komisija treba da osigura da se uspostave, održavaju i poštuju normalni uslovi konkurencije. Što se, konkretno, tiče tržišta električne energije, pomoć industriji uglja ne bi trebala da bude takva da utiče na izbor izvora primarne energije kod proizvođača električne energije. Shodno tome, cijene i količine uglja treba slobodno dogovarati između ugovornih strana shodno trenutnim uslovima na svjetskom tržištu.
- 11) Primjena ove Odluke ne bi trebala da isključi da se pomoć industriji uglja može smatrati usklađenom sa unutrašnjim tržištem po drugim osnovama. U tom kontekstu, druga specifična pravila, posebno ona koja se odnose na pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije, pomoć za zaštitu životne sredine i pomoć za aktivnosti obuke, nastavljaju da se primjenjuju u granicama maksimalnih intenziteta pomoći, osim ako nije drugačije predviđeno tim pravilima.
- 12) Komisija treba da ocijeni mjere prijavljene na osnovu ove Odluke i donese odluke u skladu sa Regulativom Savjeta (EZ) br. 659/1999 od 22. marta 1999. godine o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu člana 93 Ugovora o EZ.³
- 13) Kako bi se izbjegao bilo kakav prekid između mjera predviđenih Regulativom (EZ) br. 1407/2002 i mjera predviđenih ovom Odlukom, ova Odluka treba da se primenjuje od 1. januara 2011. godine.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

POGLAVLJE 1 UVODNE ODREDBE

Član 1 **Definicije**

Za potrebe ove Odluke, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) "ugalj" znači ugalj visokog, srednjeg i niskog kvaliteta kategorije A i B u smislu međunarodnog sistema kodifikacije za ugalj koji je utvrdila Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu⁴;
- (b) "zatvaranje" znači trajni prestanak proizvodnje i prodaje uglja;
- (c) "plan zatvaranja" znači plan koji je izradila država članica i koji predviđa mjere koje dovode do trajnog zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja;
- (d) "jedinica za proizvodnju uglja" znači podzemne i nadzemne lokacije za eksploataciju uglja i povezana infrastruktura koja može da proizvodi sirovi ugalj nezavisno od drugih djelova privrednog društva;
- (e) "godina proizvodnje uglja" podrazumijeva kalendarsku godinu ili neki drugi dvanaestomjesečni period koji se koristi kao referenca za ugovore u industriji uglja;

³ SL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁴ Međunarodni sistem za kodifikaciju srednjeg i visokog kvaliteta uglja (1998), Međunarodna klasifikacija uglja u sloju (1998) i Međunarodni sistem kodifikacije za niskokvalitetni ugalj (1999).

- (f) "troškovi proizvodnje" znači ukupni troškovi vezani za tekuću proizvodnju, uključujući aktivnosti eksploatacije, obrade uglja, posebno pranje, mjerenje i sortiranje, njegov transport do mjesta upotrebe kao i uobičajenu amortizaciju i tržišnu kamatu na pozajmljeni kapital.
- (g) "tekući proizvodni gubici" znače pozitivnu razliku između troškova proizvodnje uglja i prodajne cijene na mjestu upotrebe koja je slobodno dogovorena između ugovornih strana s obzirom na uslove koji prevladavaju na svjetskom tržištu.

POGLAVLJE 2 USKLAĐENOST POMOĆI

Član 2 **Načelo**

1. U kontekstu zatvaranja nekonkurentnih rudnika, pomoć industriji uglja može se smatrati usklađenom sa pravilnim funkcionisanjem unutrašnjeg tržišta ako je u skladu sa odredbama ove Odluke.
2. Pomoć pokriva samo troškove u vezi sa ugljem koji se koristi za proizvodnju električne energije, kombinovanu proizvodnju toplote i električne energije, proizvodnju koksa i snabdijevanje visokih peći u čeličnoj industriji, pod uslovom da se takva upotreba odvija u Uniji.

Član 3 **Pomoć za zatvaranje**

1. Pomoć privrednom društvu koja je namenjena posebno za pokriće tekućih proizvodnih gubitaka jedinica za proizvodnju uglja može se smatrati usklađenom sa unutrašnjim tržištem samo ako ispunjava sljedeće uslove:
 - (a) rad predmetnih jedinica za proizvodnju uglja mora biti dio plana zatvaranja čiji rok ne prelazi 31. decembar 2018. godine;
 - (b) predmetne jedinice za proizvodnju uglja moraju biti trajno zatvorene u skladu sa planom zatvaranja;
 - (c) prijavljena pomoć ne smije biti veća od razlike između predviđenih troškova proizvodnje i predviđenog prihoda za godinu proizvodnje uglja. Stvarno isplaćena pomoć mora biti predmet godišnjih usklađivanja na osnovu stvarnih rashoda i prihoda, koje se obavljaju najkasnije do kraja godine proizvodnje uglja koja slijedi nakon godine za koju je pomoć odobrena;
 - (d) iznos pomoći po toni ekvivalenta uglja ne smije da izazove da cijene uglja iz Unije na mjestu upotrebe budu niže od cijene uglja sličnog kvaliteta iz trećih zemalja;
 - (e) predmetne jedinice za proizvodnju uglja moraju biti u funkciji na dan 31. decembra 2009. godine;
 - (f) ukupan iznos pomoći za zatvaranje koju dodeljuje država članica mora da prati trend pada: do kraja 2013. smanjenje ne smije biti manje od 25%, do kraja 2015. ne manje od 40%, do kraja 2016. ne manje od 60% i do kraja 2017. ne manje od 75% pomoći dodijeljene 2011. godine;
 - (g) ukupan iznos pomoći za zatvaranje industrije uglja države članice, za svaku godinu nakon 2010. godine, ne smije biti veći od iznosa pomoći koji je dodijelila ta država članica i koji je odobrila Komisija u skladu sa čl. 4 i 5 Regulative (EZ) br. 1407/2002 za 2010. godinu;
 - (h) Države članice moraju uspostaviti plan za preduzimanje mjera u cilju ublažavanja negativnog uticaja proizvodnje uglja na životnu sredinu od strane proizvodnih jedinica kojima se dodjeljuje pomoć u skladu sa ovim članom, na primjer u oblasti energetske efikasnosti, obnovljivih izvora energije ili hvatanja i skladištenja ugljendioskida.

2. Uključivanje mjera koje predstavljaju državnu pomoć u smislu člana 107 stav 1 Ugovora u planu iz stava 1 tačka (h) ne dovodi u pitanje obaveze prijavljivanja i zabrane primjene koje su nametnute državama članicama u vezi sa takvim mjerama u skladu sa članom 108 stav 3 Ugovora, kao i usklađenost takvih mjera sa unutrašnjim tržištem.
3. Ako jedinice za proizvodnju uglja kojima se dodjeljuje pomoć u skladu sa stavom 1 ne budu zatvorene do datuma utvrđenog u planu zatvaranja koji je odobrila Komisija, predmetna država članica vraća svu dodijeljenu pomoć za čitav period obuhvaćen planom zatvaranja.

Član 4

Pomoć za pokriće vanrednih troškova

1. Državna pomoć koja se dodjeljuje privrednim društvima koja obavljaju ili su obavljala djelatnost u vezi sa proizvodnjom uglja kako bi im se omogućilo da pokriju troškove koji nastaju ili su nastali kao rezultat zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja a koji nisu povezani sa tekućom proizvodnjom, može se smatrati usklađenom sa unutrašnjim tržištem, pod uslovom da iznos isplaćene pomoći ne prelazi te troškove. Takva pomoć se može koristiti za pokriće:
 - (a) troškova koji su nastali ili su rezervisani samo u privrednim društvima koja zatvaraju ili su zatvorila jedinice za proizvodnju uglja, uključujući privredna društva koja imaju koristi od pomoći zatvaranja;
 - (b) troškova koji su nastali od strane nekoliko privrednih društava.
2. Kategorije troškova obuhvaćene stavom 1 definisane su u Prilogu. Stav 1 se ne primjenjuje na troškove nastali zbog nepoštovanja propisa o zaštiti životne sredine.

Član 5

Kumulacija

1. Maksimalni iznos pomoći odobren u skladu sa ovom Odlukom primjenjuje se bez obzira na to da li je pomoć u potpunosti finansirana od strane države članice ili je djelimično finansirana od strane Unije.
2. Pomoć odobrena na osnovu ove Odluke ne može se komulirati sa drugom državnom pomoći u smislu člana 107 stav 1 Ugovora ili sa drugim oblicima finansiranja iz sredstava Unije za iste prihvatljive troškove ako bi takvo preklapanje rezultiralo iznosom pomoći koji je veći od iznosa koji je odobren ovom Odlukom.

Član 6

Razdvajanje računa

Sva pomoć koju privredna društva dobiju mora biti prikazana u bilansu uspjeha kao posebna stavka prihoda, odvojena od prometa. Kada privredna društva koja primaju pomoć u skladu sa ovom Odlukom nastave da obavljaju komercijalne ili operativne aktivnosti nakon zatvaranja nekih ili svih svojih jedinica za proizvodnju uglja, moraju da vode precizne i odvojene račune za svaku od svojih jedinica za proizvodnju uglja i za druge ekonomske aktivnosti koje nisu povezane sa eksploatacijom uglja. Pomoćima koje se dodjeljuje u skladu sa ovom Odlukom upravlja se na takav način da ne postoji mogućnost prenosa na druge jedinice za proizvodnju uglja koje nisu dio plana zatvaranja ili na druge ekonomske aktivnosti istog privrednog društva.

POGLAVLJE 3 PROCEDURE

Član 7

Informacije koje treba da obezbijede države članice

1. Pored Regulative (EZ) br. 659/1999, pomoć iz ove Odluke podliježe posebnim pravilima utvrđenim u st. 2 do 6.
2. Države članice koje nameravaju da dodjele pomoć za zatvaranje kao što je navedeno u članu 3 obavezne su da Komisiji dostave plan zatvaranja predmetnih jedinica za proizvodnju uglja. Plan treba da sadrži najmanje sljedeće:
 - (a) identifikaciju jedinica za proizvodnju uglja;
 - (b) stvarne ili procijenjene troškove proizvodnje za svaku jedinicu za proizvodnju uglja po godini proizvodnje uglja;
 - (c) procijenjenu proizvodnju uglja po godini proizvodnje uglja za jedinice za proizvodnju uglja koje su predmet plana zatvaranja;
 - (d) procijenjeni iznos pomoći za zatvaranje po godini proizvodnje uglja.
3. Države članice obavezne su da prijave Komisiji sve izmjene i dopune plana zatvaranja.
4. Države članice obavezne su da prijave sve vrste pomoći koje nameravaju da dodjele industriji uglja u skladu sa ovom Odlukom tokom godine proizvodnje uglja. One moraju da dostave Komisiji sve relevantne detalje za izračunavanje predviđenih troškova proizvodnje i njihov odnos prema planovima zatvaranja koji su prijavljeni Komisiji u skladu sa stavom 2.
5. Države članice su obavezne da obavijeste Komisiju o iznosu i načinu obračunu pomoći koja je stvarno isplaćena tokom godine proizvodnje uglja, najkasnije šest mjeseci nakon završetka predmetne godine. Ako dođe do bilo kakvih korekcija iznosa koji su prvobitno plaćenih tokom predmetne godine proizvodnje uglja, države članice su obavezne da obavijeste Komisiju do kraja naredne godine proizvodnje uglja.
6. Prilikom prijavljivanja pomoći iz čl. 3 i 4 i prilikom obavještanja Komisije o stvarno isplaćenoj pomoći, države članice su obavezne da dostave sve informacije koje su Komisiji neophodne kako bi utvrdila da su ispoštovane odredbe ove Odluke.

POGLAVLJE 4 ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8

Mjere sprovođenja

Komisija će preduzeti sve neophodne mjere za sprovođenje ove Odluke. Pod uslovima utvrđenim ovom Odlukom, može uspostaviti zajednički okvir za saopštavanje informacija iz člana 7.

Član 9

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske unije.

Primjenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Ističe 31. decembra 2027. godine.

PRILOG

DEFINICIJA TROŠKOVA IZ ČLANA 4

1. troškova koji su nastali ili su rezervisani samo u privrednim društvima koja zatvaraju ili su zatvorila jedinice za proizvodnju uglja

Isključivo sljedeće kategorije troškova i samo ako su rezultat zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja:

- (a) troškovi isplate socijalnih davanja koji proizilaze iz odlaska radnika u penziju prije nego što dostignu zakonsku starosnu granicu za penzionisanje;
- (b) drugi vanredni troškovi za radnike koji su ostali bez posla;
- (c) isplata penzija i naknada van zakonskog sistema radnicima koji su ostali bez posla i radnicima koji imaju pravo na takve isplate prije zatvaranja;
- (d) troškove koje pokrivaju privredna društva za prekvalifikaciju radnika kako bi im se pomoglo da pronađu nove poslove van industrije uglja, posebno troškove obuke;
- (e) obezbjeđivanje besplatnog uglja radnicima koji su ostali bez posla i radnicima koji imaju pravo na takvo snabdijevanje prije zatvaranja, ili njegov novčani ekvivalent;
- (f) preostali troškovi koji proizilaze iz administrativnih, zakonskih ili poreskih odredbi koje su specifične za industriju uglja;
- (g) dodatni radovi na obezbjeđivanju podzemne sigurnosti koji su rezultat zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja;
- (h) šteta od eksploatacije, pod uslovom da su je prouzrokovale jedinice za proizvodnju uglja koje su zatvorene ili koje se zatvaraju;
- (i) Svi propisno opravdani troškovi vezani za sanaciju bivših rudnika uglja, uključujući:
 - preostali troškovi koji proizilaze iz doprinosa organima nadležnim za vodosnabdijevanje i uklanjanje otpadnih voda,
 - ostali preostali troškovi koji proizilaze iz vodosnabdijevanja i uklanjanja otpadnih voda;
- (j) preostali troškovi potrebni za pokriće zdravstvenog osiguranja bivših rudara;
- (k) troškovi u vezi sa raskidom ili izmjenom postojećih ugovora (najviše u vrijednosti šestomjesečne proizvodnje);
- (l) izuzetna inherentna amortizacija pod uslovom da je rezultat zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja;
- (m) troškovi rekultivacije površine.

Povećanje vrijednosti zemljišta oduzima se od prihvatljivih troškova za kategorije troškova navedenih u tačkama (g), (h), (i) i (m).

2. Nastali troškovi i rezervisanja za troškove od strane nekoliko privrednih društava

Isključivo sljedeće kategorije troškova:

- a) povećanje doprinosa, van zakonskog sistema, za pokriće troškova socijalnog osiguranja kao rezultat smanjenja broja obveznika doprinosa, nakon zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja;
- b) troškovi za vodosnabdijevanje i uklanjanje otpadnih voda proizišli iz zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja;
- c) povećanje doprinosa za nadležne organe za vodosnabdijevanje i uklanjanje otpadnih voda, pod uslovom da je ovo povećanje posljedica smanjenja oporezive proizvodnje uglja nakon zatvaranja jedinica za proizvodnju uglja.